

PODROBNÝ POPIS PROJEKTU

Název projektu: Integrace cizinců v MČ Praha 14 v roce 2021

Popis situace

Městská část Praha 14 je jednou z 57 městských částí Prahy s cca 48 tisíci obyvatel. Nachází se na severovýchodním okraji Prahy na území, které zahrnuje původní historické obce Kyje, Hloubětín, Hostavice a nové sídliště Černý Most. Charakter výstavby je převážně sídlištní.

Dle údajů uváděných MV¹ bylo k 1. 1. 2020 na území MČ Praha 14 celkem 8053 cizinců, kteří tak tvořili cca 16,8% obyvatel MČ. Mezi cizinci ze třetích zemí žijícími na městské části převažují lidé z Ukrajiny (cca 50% z cizinců mimo EU), Vietnamu (cca 12%), Ruské federace (cca 12%) a Čínské lidové republiky (cca 6%)²

Potřebnost věnování zvýšené péče cizincům nevyplývá jen z jejich vysokého počtu, ale byla také ověřena již v průběhu realizace předchozích aktivit MČ v této oblasti v letech 2009 až 2020. V roce 2019 se do aktivit MČ realizovaných v rámci 11 dílčích projektů přímo zapojilo celkem 1169 cizinců ze třetích zemí (587 dospělých a 582 dětí) a cca 974 občanů EU (864 dětí a 110 dospělých).

Tímto projektem chceme reagovat na zjištěnou potřebu zvýšit informovanost cizinců o jejich právech a povinnostech a zlepšit jejich orientaci v prostředí ČR a HMP.

Potřeba zvyšovat informovanost cizinců je identifikována ve strategických dokumentech s celorepublikovou³ i regionální⁴ působností.

Cíl projektu:

- Obecným cílem projektu je zkvalitnění soužití mezi cizinci a většinovou společností a jejich podpora k úspěšné integraci do společnosti.
- Specifickými cíli jsou zvýšení informovanosti cizinců o jejich právech a povinnostech, zlepšení jejich orientace v prostředí ČR a MČ Praha 14 a zlepšení jejich soběstačnosti při fungování v české společnosti.

Cílová skupina

Cílovou skupinou projektu jsou dospělí cizinci žijící na území MČ Prahy 14.

Popis aktivity: Terénní práce

Předmětem předkládaného projektu je zajištění terénní práce s cizinci na území MČ Praha 14 s využitím osvědčeného propojení dvojice sociální pracovník - interkulturní pracovník. Informování cizinců metodou terénní sociální práce je tradiční součástí aktivit realizovaných MČ Praha 14 v projektech obcí. Aktivita je každoročně realizována již od r. 2011, kdy byla zařazena na základě předchozí rozsáhlé analýzy potřeb cizinců ze třetích zemí žijících na území MČ Praha 14.

¹ <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatele-v-obcích.aspx>

² zdroj: Analýza sociální situace cizinců ze třetích zemí, OPU, 2012.

³ Aktualizovaná koncepce integrace cizinců Ve vzájemném respektu

⁴ Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců; Akční plán Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců na roky 2018-19; aktivita 3.2.4.1.

Naší snahou je také konkurovat prostředníkům, kteří zneužívají nedostatečnou znalost českého jazyka a nedostatečnou orientaci v právním systému některých cizinců a poskytují běžné doprovody a poradenství za úhrady a v diskutabilní kvalitě.

Aktivita představuje terénní formu odborného sociálního poradenství rozšířenou o prvek interkulturní práce. Přidanou hodnotou tohoto programu, například oproti aktivitám ICP, je možnost okamžitého řešení zakázek klientů. Nutnost „dojít za službou“ je totiž často bariérou, která cizince odrazuje od využívání sociálních služeb.

I nadále se nám daří dosahovat skvělých výsledků v terénní práci s vietnamskou komunitou. Od roku 2019 jsme posílili a rozšířili terénní práci se zaměřením na rusky a ukrajinsky hovořící obyvatele MČ. Došlo k navázání spolupráce s novými interkulturními pracovníky pro příslušné komunity a k mapování nového terénu. V tuto chvíli pokračujeme s kontaktováním rusky a ukrajinsky hovořících klientů a šířením informací o službě. Tyto činnosti jsou ve srovnání s „vietnamským terénem“ výrazně náročnější. Zejména je obtížnější navázat s klienty pravidelný kontakt, což je způsobeno především roztržitostí míst, kde je lze zastihnout. Rovněž máme zkušenosti, že rusky a ukrajinsky hovořící cizinci nemají často problém naučit se český jazyk, nebo porozumět mluvenému, větší problém porozumění nacházíme u vietnamsky a čínsky hovořících cizinců.

V roce 2020 probíhá projekt dle předem vytvořeného rámce. Pracovníci pravidelně navštěvují stálá místa, kde se vyskytují zástupci cílové skupiny projektu (večerky, obchody s textilem, nehtová a kosmetická studia, restaurace, ubytovny, aj.) a zároveň mapují i nově vzniklá místa a informují o službách. Opakovaně také navštěvují OAMP na Kolbenově ulici, kam spadají klienti z Prahy 14. Přesto v důsledku nouzového stavu, epidemiologické situace a souvisejících změn došlo v tomto roce k poklesu kontaktů.

Za doby trvání nouzového stavu v souvislosti s výskytem a rizikem přenosu COVID-19 byla činnost v terénu omezena a s klienty cílové skupiny projektu byl kontakt udržován prostřednictvím Facebookových stránek městské části, která nabízela pravidelné distanční konzultace a mohli jsme tak s klienty pracovat i na dálku. Distanční spolupráce byla možná pouze u klientů, s nimiž dlouhodobě pracujeme a máme k nim přístup. O distančním kontaktu se sociálním a interkulturním pracovníkem byli klienti také informováni prostřednictvím kurzů sociokulturní orientace. Několik klientů tuto možnost využilo.

Terénní práce usiluje o navázání a udržení strategických partnerství nejenom se zástupci cílové skupiny v terénu, ale také s integračním pracovníkem MČ Prahy 14, se školami nebo jinými institucemi do takové míry, aby bylo zajištěno bezproblémové fungování na dané městské části.

V roce 2021 očekáváme postupné rozšiřování počtu stálých klientů v nové části terénu, udržení a rozvíjení ve vietnamském terénu a jeho případné rozšíření o práci s dalšími komunitami dle potřeby.

Terénní práce bude realizována dvojicí sociální pracovník a interkulturní pracovník pro danou komunitu. Kontakt s cílovou skupinou navazuje primárně interkulturní pracovník, jehož role spočívá v odbourávání jazykové bariéry a nedůvěry, ve zprostředkovávání kontaktů a v případném tlumočení. Na základě domluvy klienty také doprovází k jednáním na úřadech nebo k lékaři. Úkolem sociálního pracovníka je informovat cizince o dostupných službách (bezplatné sociální a právní poradenství, dostupné kurzy ČJ nebo SKO, volnočasové aktivity, atp.) a poskytovat sociální poradenství. Nejčastější oblasti sociálního poradenství jsou: dávky státní sociální podpory nebo hmotné nouze vč. pomoci s vyplněním formulářů, změna bydliště, zdravotní pojištění, zkoušky z ČJ a z reálií pro občanství a pro trvalý pobyt, nostrifikace vzdělání, pobytová problematika, komunikace se třetími stranami, objednání na právní poradenství popř. zprostředkování kontaktu na specifickou službu, lékařská péče atd.

Terénní práce bude probíhat ve spolupráci s Organizací pro pomoc uprchlíkům od ledna do prosince 2021 v rozsahu 6 hodin týdně (realizace 2x týdně).

Za předpokladu kladného vývoje epidemiologické situace předpokládáme, že v rámci terénní práce proběhne 1000 kontaktů (cca s 100 osobami).

